

Силабус
освітньої компоненти
Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література). Модуль 6. Навчання осіб з особливими освітніми потребами
2026-2027 навчальний рік

Освітня програма «Середня освіта (англійська мова та література)»
Спеціальність А4 Середня освіта
Спеціалізація А4.021 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література)
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Викладач	Афузова Ганна Валеріївна, к. психол. н., доцент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/faculties/fdsso/structure-fdsso/kaf-social-pedagogy/
Контактний тел.	
Е-mail викладача:	hv_afuzova@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Четвер: 16.00-17.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні/семінарс ькі/лабораторні заняття	Самостійна робота	звітність
3/90 (денна і заочна)	16 / 6	14 / 4	60 / 80	екзамен

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: особливі освітні потреби, освітні труднощі, бар'єри, рівні підтримки, універсальний дизайн навчання, розумне пристосування, індивідуальна програма розвитку, адаптація, модифікація, диференційоване навчання, формувальне оцінювання, команда психолого-педагогічного супроводу.

Мета та предмет курсу:

Мета модуля – формування здатності проєктувати, проводити й оцінювати навчання учнів з особливими освітніми потребами на уроках англійської мови та літератури: виявляти освітні труднощі й бар'єри участі; визначати необхідну педагогічну підтримку в межах компетентності вчителя; створювати доступне, психологічно безпечне та суб'єкт-суб'єктне освітнє середовище; застосовувати універсальний дизайн навчання, диференціацію, адаптації й модифікації; реалізовувати ІПР у щоденному викладанні; здійснювати формувальне оцінювання та моніторинг прогресу; співпрацювати з учнем, родиною, асистентом учителя, командою супроводу та ІРЦ.

Предмет модуля – нормативні, психолого-педагогічні та методичні засади організації доступного й результативного навчання учнів з ООП у закладах загальної середньої освіти, з предметно-методичним акцентом на навчання мови та літератури.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі загальної середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь із наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

ЗК-4. Здатність діяти автономно, свідомо і відповідально, генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення у навчальній і професійній діяльності.

ЗК-5. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК-6. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-8. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, зберігати особисте фізичне та психоемоційне здоров'я, керувати власними емоційними станами у ході освітньої і професійної діяльності; формувати у здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя та дотримуватись самому. ЗК-9. Здатність поважати різноманітність і полікультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК-12. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, працювати на постконфліктних/деокупованих територіях; керувати власним психоемоційним станом у ході освітньої і професійної діяльності; формувати у здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя та дотримуватись самому

ФК-6. Здатність до формування учнівського колективу, навичок командної роботи; знаходження ефективних шляхів мотивації учнів до саморозвитку; спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК-8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

Результати навчання:

ПР-05. Добирати доцільні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПР-6. Проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технологій здоров'язбереження під час освітнього процесу, способів запобігання та протидії негативним впливам на особистість, налагоджувати ефективну співпрацю з учнями, батьками (особами, які виконують їхні функції) та представниками професійного колективу.

ПР-11. Виявляти навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності, поваги й толерантності у полікультурному суспільстві.

ПР-12. Аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПР-13. Демонструвати знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовувати необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПР-16. Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, у тому числі й на постконфліктних/деокупованих територіях; демонструє здатність діяти автономно і в команді, керувати власним психоемоційним станом, уміння забезпечувати рівноправну і конструктивну взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати позитивну мотивацію до саморозвитку та адекватну самооцінку власної діяльності.

Зміст курсу:

Модуль 6. Навчання осіб з особливими освітніми потребами

Змістовий модуль 1. Парадигма, право і педагогічне вивчення освітніх потреб.

Тема 1. Сучасна парадигма навчання учнів з особливими освітніми потребами (ООП). ООП як потреба в додатковій постійній чи тимчасовій підтримці, а не характеристика «дефекту» учня. Дитиноцентризм, суб'єктність, участь, недискримінація, презумпція компетентності та орієнтація на сильні сторони. Освітні труднощі й бар'єри участі. Відмінність між діагнозом, особливою освітньою потребою та педагогічним рішенням. Функції вчителя-предметника і межі його компетентності.

Тема 2. Нормативно-організаційний алгоритм забезпечення підтримки осіб з особливими освітніми потребами у процесі навчання. Право на освіту й розумне пристосування. Порядок організації інклюзивного навчання у ЗЗСО; рівні підтримки; висновок ІРЦ; команда психолого-педагогічного супроводу; індивідуальна програма розвитку. Ролі учня, батьків, учителя, асистента вчителя, психолога, спеціального педагога й адміністрації. Перетворення рекомендацій ІРЦ та ІПР на щоденні педагогічні дії.

Змістовий модуль 2. Проєктування доступного навчання.

Тема 3. Педагогічне вивчення освітніх потреб і бар'єрів. Спостереження за участю, виконанням завдань, комунікацією, читанням, письмом, саморегуляцією та взаємодією. Категорії освітніх труднощів і ресурси учня. Аналіз вимог конкретного завдання та невідповідності «вимога – можливість – підтримка». Збирання даних без встановлення діагнозу. Формулювання педагогічної гіпотези та вибір підтримки, що є найменш обмежувальною.

Тема 4. Проєктування доступного уроку на засадах універсального дизайну навчання. Варіативні способи залучення, представлення інформації, дії та демонстрації результату. Чітка структура, передбачуваність, візуальна підтримка, когнітивна доступність, доступна мова інструкцій і мультимодальність. Інклюзивні цифрові матеріали: структура документа, контраст, альтернативний текст, субтитри, навігація та сумісність із допоміжними технологіями.

Змістовий модуль 3. Адаптації та методичні стратегії у навчанні осіб з ООП.

Тема 5. Диференціація, адаптації та модифікації у навчанні мови й літератури. Розмежування диференціації, адаптації та модифікації за цілями, змістом, процесом, матеріалами, середовищем, часом і способом оцінювання. Збереження навчальної мети при адаптації та обґрунтована зміна очікуваного результату при модифікації. Приклади для читання, письма, усного мовлення, аналізу тексту, диктанту, переказу, твору й роботи з художнім текстом. Запобігання спрощенню, стигматизації та зниженню очікувань.

Тема 6. Методичні стратегії відповідно до профілю освітніх труднощів. Підтримка учнів із труднощами сприймання й оброблення інформації, читання і письма, мовлення та комунікації, уваги й виконавчих функцій, соціальної взаємодії, сенсорної та моторної діяльності, емоційної й поведінкової саморегуляції. Явне навчання, моделювання, поетапні інструкції, опори, дозована допомога, практика з поступовим зняттям підтримки, альтернативна й додаткова комунікація. Добір стратегії за функціональною потребою, а не лише за нозологією.

Змістовий модуль 4. Оцінювання, партнерство і рефлексія в процесі навчання осіб з ООП.

Тема 7. Оцінювання навчальних досягнень і моніторинг індивідуального прогресу. Формувальне оцінювання, якісний зворотний зв'язок, само- і взаємооцінювання. Розумне пристосування під час оцінювання. Критерії для адаптованих і модифікованих завдань; недопущення оцінювання проявів порушення замість предметного результату. Базова лінія, короткі вимірювані цілі, збирання доказів поступу, участь у перегляді ІПР. Освітні втрати, дистанційне й змішане навчання учнів з ООП.

Тема 8. Партнерство і професійна рефлексія в організації навчання осіб з ООП. Спільне планування вчителя та асистента; партнерство з учнем і родиною; комунікація з командою супроводу й ІРЦ. Конфіденційність, гідність, етична мова та запобігання булінгу. Психологічна безпека і травма-інформовані рішення в умовах війни. Аналіз ефективності уроку, коригування підтримки та рефлексія власних установок щодо інвалідності й різноманітності.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с/р		л	п	лаб	інд	с/р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 6. НАВЧАННЯ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ.												
Змістовий модуль 1. Парадигма, право і педагогічне вивчення освітніх потреб.												
Тема 1. Сучасна парадигма навчання учнів з особливими освітніми потребами	11	2	-	-	-	9	11	2	-	-	-	9
Тема 2. Нормативно-організаційний алгоритм забезпечення підтримки осіб з особливими освітніми потребами у процесі навчання.	11	2	2	-	-	7	11	2	-	-	-	9
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	22	4	2	-	-	16	22	4	-	-	-	18
Змістовий модуль 2. Проектування доступного навчання.												
Тема 3. Педагогічне вивчення освітніх потреб і бар'єрів	11	2	2	-	-	7	11	-	-	-	-	11
Тема 4. Проектування доступного уроку на	11	2	2	-	-	7	11	2	-	-	-	9

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
засадах універсального дизайну навчання.												
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	22	4	4	-	-	14	22	2	-	-	-	20
Змістовий модуль 3. Адаптації та методичні стратегії у навчанні осіб з ООП.												
Тема 5. Диференціація, адаптації та модифікації у навчанні мови й літератури	12	2	2	-	-	8	12	-	2	-	-	10
Тема 6. Методичні стратегії відповідно до профілю освітніх труднощів	12	2	2	-	-	8	12	-	-	-	-	12
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	24	4	4	-	-	16	24	-	2	-	-	22
Змістовий модуль 4. Оцінювання, партнерство і рефлексія												
Тема 7. Оцінювання навчальних досягнень і моніторинг індивідуального прогресу	11	2	2	-	-	7	11	-	-	-	-	11
Тема 8. Партнерство і професійна рефлексія в організації навчання	11	2	2	-	-	7	11	-	2	-	-	9
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	22	4	4	-	-	14	22	-	2	-	-	20
Усього годин	90	16	14	-	-	60	90	6	4	-	-	80

Методи навчання: проблемно орієнтовані мінілекції; критичний аналіз нормативно-правових актів і методичних першоджерел; аналіз відеофрагментів і професійних ситуацій; кейс-метод; педагогічне спостереження; аналіз вимог навчального завдання й бар'єрів; дизайн доступного уроку; практикуми з ППР, диференціації, адаптацій, модифікацій та формувального оцінювання; моделювання засідання команди супроводу; мікровикладання; взаємооцінювання за визначеними критеріями; рефлексивний аналіз; самостійна та індивідуально-дослідна робота.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять).

Модуль має предметно-методичну спрямованість і не дублює курс «Інклюзивна освіта»: теоретичні засади інклюзії опрацьовуються лише настільки, наскільки вони потрібні для прийняття конкретних педагогічних рішень на уроці англійської мови та літератури. Практичні результати утворюють наскрізне портфоліо доступного навчання одного навчального кейсу.

Усі кейси є навчальними або належно анонімізованими. Передавання персональних, службових і чутливих даних третім особам та інструментам ІІІ заборонено. Здобувачі не зобов'язані розкривати власний сімейний, травматичний або інший приватний досвід.

За обставин, пов'язаних із повітряними тривогами, обстрілами, перебоями зв'язку чи електропостачання, вимушеним переміщенням або доглядовими обов'язками, надається рівноцінна асинхронна можливість виконання. Вона перевіряє ті самі результати, має зіставні складність і максимальну кількість балів та може передбачати письмову структуровану відповідь, аудіо- чи відеозапис, аналіз кейсу, допис у Moodle або інший доступний формат. Оцінюється зміст результату, а не технічна форма подання.

Заохочується висловлювання власної точки зору, творчий підхід до виконання передбачених програмою курсу завдань. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності. Академічна доброчесність передбачає самостійність виконання, належне цитування та достовірність результатів. Генеративний ІІІ можна використовувати для пошуку ідей, структурування або мовного редагування, але не замість професійного аналізу; суттєве використання декларується, а відповідальність за зміст, факти та джерела несе здобувач.

Результати неформальної та/або інформальної освіти можуть бути визнані відповідно до процедур БДПУ, якщо їх зміст, обсяг і підтверджені результати відповідають ОК або його окремій частині.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: комп'ютер або мобільний пристрій із доступом до інтернету; Zoom, Moodle БДПУ, Microsoft Office або сумісні застосунки; програми перевірки контрасту й доступності документів; засоби субтитрування та озвучення; шаблони ІІР, педагогічного спостереження, аналізу бар'єрів, адаптацій/модифікацій і моніторингу прогресу. У навчальних роботах використовуються лише вигадані або знеособлені дані.

Система оцінювання та вимоги:

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль та самостійна робота			Середнє арифметичне за поточну роботу, поділене на кількість змістових модулів ОК	Екзамен	Сума
Тема 1	Тема 2	Тема 3			
пр.з., с.р., інд.з.	пр.з., с.р., інд.з.	пр.з., с.р., інд.з.			
25	25	25			
Тема 4	Тема 5	Тема 6			
пр.з., с.р., інд.з.	пр.з., с.р., інд.з.	пр.з., с.р., інд.з.			
25	25	25			
Тема 7	Тема 8				
пр.з., с.р., інд.з.	пр.з., с.р., інд.з.				
25	25				

Система нарахування рейтингових балів для здобувачів вищої освіти

Поточний контроль

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами практичних, самостійних, індивідуальних робіт тощо.

За кожною з восьми тем формується тематичний бал (максимум 25 балів / тема): робота на практичному занятті або рівноцінне асинхронне завдання – до 5 балів; самостійна аналітична робота – до 10 балів; індивідуально-дослідне завдання – до 10 балів. Поточний бал визначається як середнє арифметичне восьми тематичних балів, яке ділиться на кількість змістових модулів ОК (чотири модулі):

$$ПтБ = \frac{T_1 + T_2 + T_3 + T_4 + T_5 + T_6 + T_7 + T_8}{4},$$

де $T \dots$ – тематичний бал за кожен з 8-ти тем змістових модулів,
ПтБ – бали поточного контролю (max 50 балів).

Оцінювання здійснюється відповідно до змісту й вимог конкретного завдання з урахуванням таких загальних критеріїв:

- відповідність виконаної роботи поставленому завданню;
- правильність, повнота і доказовість;
- здатність аналізувати, узагальнювати й формулювати обґрунтовані висновки;
- самостійність виконання;
- логічність, структурованість і зрозумілість викладу;
- коректне використання професійної термінології та джерел;
- дотримання академічної доброчесності й установлених вимог до подання роботи.

Синхронна й асинхронна форми виконання є рівноцінними та оцінюються за однаковими змістовими критеріями. Форма подання роботи сама собою не може бути підставою для зниження оцінки.

Робота, яку не подано, або робота, зміст якої не відповідає завданню, оцінюється у 0 балів. Порушення академічної доброчесності є підставою для незарахування роботи відповідно до нормативних документів БДПУ.

Критерії оцінювання результатів виконання завдань

1. Виступ або відповідь на практичному занятті передбачає розкриття запропонованого питання, участь в аналізі проблеми чи професійної ситуації, аргументоване висловлення власної позиції та відповіді на уточнювальні запитання.

бали	критерії оцінювання
5	Відповідь повністю розкриває питання, є правильною, логічною, структурованою й аргументованою. Здобувач демонструє системне розуміння матеріалу, доречно використовує професійну термінологію, теоретичні положення, приклади або дані, формулює обґрунтовані висновки та може застосувати знання для аналізу проблеми чи професійної ситуації.
4	Питання розкрито правильно і достатньо повно. Відповідь логічна та аргументована, однак містить окремі несуттєві неточності, недостатньо деталізовані положення або незначні труднощі із застосуванням знань. Висновки загалом обґрунтовані.
3	Розкрито основний зміст питання, але відповідь переважно описова, неповна або недостатньо структурована. Аргументація, приклади чи висновки частково поверхові. Наявні окремі змістові помилки, які не спотворюють загального розуміння теми.
2	Продемонстровано фрагментарне розуміння матеріалу. Відповідь частково відповідає питанню, містить суттєві прогалини або помилки, має слабку логіку й майже не містить аргументації. Застосування професійних понять ускладнене.
1	Відповідь обмежується окремими правильними положеннями, визначеннями або прикладами, але не розкриває суті питання. Відсутні цілісність, аргументація і самостійний висновок; наявні суттєві змістові помилки.
0	Відповідь не надано, вона не стосується поставленого питання або роботу не може бути зараховано через порушення академічної доброчесності.

2. Самостійна аналітична робота (теоретичне завдання) може передбачати аналіз наукових і нормативних джерел, порівняння концепцій або підходів, підготовку аналітичної записки, есе, огляду, таблиці, схеми, тез, відповідей на проблемні питання чи іншого теоретико-аналітичного результату.

Робота виконується переважно асинхронно та подається через Moodle у визначеній викладачем формі. Вимоги до змісту, орієнтовного обсягу, структури, джерел і терміну подання зазначаються в описі конкретного завдання.

<i>бали</i>	<i>критерії оцінювання</i>
10	Завдання виконано повністю. Матеріал проаналізовано системно, критично і самостійно; використано доречні та достовірні джерела. Положення аргументовані, взаємозв'язки розкриті, висновки обґрунтовані й безпосередньо впливають з аналізу. Робота логічно структурована, коректно оформлена і не містить змістових помилок.
9	Завдання виконано повністю й на високому рівні. Аналіз змістовний і самостійний, джерела використано коректно, висновки обґрунтовані. Наявні лише поодинокі несуттєві недоліки у деталізації, аргументації або оформленні.
8	Основні вимоги виконано. Робота демонструє правильне розуміння проблеми, достатню аналітичність і доречне використання джерел. Окремі положення або висновки потребують глибшого обґрунтування; наявні незначні змістові чи структурні недоліки.
7	Завдання загалом виконано правильно, але аналіз має нерівномірну глибину. Частина матеріалу подана описово, окремі взаємозв'язки не розкрито, аргументація або джерельна база обмежена. Висновки переважно правильні, проте частково узагальнені.
6	Розкрито основні положення теми, однак робота переважно репродуктивна. Аналіз, порівняння й узагальнення представлені частково. Наявні помітні прогалини, неточності або недоліки у використанні джерел, але загальний зміст завдання зрозумілий.
5	Виконано приблизно половину змістових вимог. Продемонстровано базове розуміння теми, проте матеріал викладено фрагментарно або поверхово. Аргументація слабка, висновки недостатньо пов'язані з проведеним аналізом, наявні змістові помилки.
4	Завдання виконано частково. Подано окремі релевантні положення, але цілісного аналізу немає. Структура нечітка, джерела використано обмежено або некритично, висновки формальні чи недостатньо обґрунтовані.
3	Робота має фрагментарний характер і демонструє лише часткове розуміння теми. Значна частина вимог не виконана; наявні суттєві помилки, необґрунтовані твердження або порушення логіки викладу.
2	Подано мінімальний обсяг інформації, що лише частково стосується завдання. Аналіз і самостійні висновки практично відсутні; переважають помилкові, непов'язані або механічно відтворені положення.
1	Робота містить лише окремі релевантні тези, поняття або факти, але не демонструє розуміння проблеми й не відповідає більшості змістових вимог.
0	Роботу не подано, її зміст не відповідає завданню або роботу не може бути зараховано через порушення академічної доброчесності.

3. Індивідуально-дослідна робота (практичне завдання) передбачає застосування теоретичних знань для розв'язання професійної, дослідницької або практико-орієнтованої задачі. Результатом може бути аналіз випадку, план, програма, проєкт, модель, алгоритм, заповнений професійний документ, методична розробка, просвітницький матеріал, презентація, аналітичний звіт або інший завершений практичний продукт.

Завдання може виконуватися і презентуватися синхронно або подаватися асинхронно через Moodle. За асинхронного виконання здобувач подає готовий практичний продукт і, якщо це передбачено завданням, стисле обґрунтування прийнятих рішень у письмовій, аудіо-чи відеоформі.

<i>бали</i>	<i>критерії оцінювання</i>
10	Практичний продукт повністю відповідає завданню, є завершеним, професійно обґрунтованим, самостійним і придатним до практичного застосування. Коректно використано теоретичні положення, методи, алгоритми та джерела. Ураховано контекст, потреби цільової групи, етичні вимоги, можливі ризики й обмеження. Рішення реалістичні, послідовні та належно аргументовані.
9	Завдання виконано повністю й професійно. Практичний продукт обґрунтований, структурований і придатний до застосування. Наявні лише поодинокі несуттєві недоліки в деталізації, оформленні, аргументації або врахуванні окремих умов реалізації.
8	Основні вимоги виконано. Запропоновані рішення правильні, логічні й загалом реалістичні. Практичний продукт має незначні змістові або технічні недоліки; окремі рішення потребують додаткового обґрунтування чи конкретизації.
7	Завдання загалом виконано правильно, але практичний продукт частково неповний або недостатньо деталізований. Основні рішення доцільні, однак не всі етапи, ресурси, ризики, критерії чи умови реалізації враховано.
6	Продемонстровано базову здатність застосовувати знання на практиці. Запропоновано загалом прийнятне рішення, але воно частково шаблонне, непослідовне або недостатньо адаптоване до конкретної ситуації. Наявні помітні змістові й методичні недоліки.
5	Виконано приблизно половину вимог. Практичний продукт має окремі правильні складники, проте не є цілісним або завершеним. Зв'язок між аналізом ситуації та запропонованими діями слабкий; обґрунтування й врахування професійних вимог недостатні.
4	Завдання виконано частково. Практичне рішення фрагментарне, недостатньо обґрунтоване або лише частково відповідає вихідним умовам. Пропущено важливі етапи чи компоненти; можливості застосування продукту обмежені.
3	Подано окремі елементи практичного продукту, але вони слабо пов'язані між собою. Наявні суттєві методичні чи змістові помилки, не враховано ключові умови, потреби, ризики або етичні вимоги.
2	Робота лише формально стосується завдання. Запропоновані дії переважно необґрунтовані, нереалістичні або суперечливі. Практичний продукт не може бути використаний без суттєвого доопрацювання.
1	Подано лише окремий елемент або незавершений фрагмент практичного продукту, який не дає змоги оцінити сформованість відповідного професійного вміння.
0	Роботу не подано, вона не відповідає завданню, не містить визначеного практичного результату або не може бути зарахована через порушення академічної доброчесності.

Нарахування рейтингових балів здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання (не пізніше ніж за тиждень після проведення семінарського заняття), систематизованих для кожного з видів робіт та представлено на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ.

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзаменаційного комплексного тестового контролю, який максимально оцінюється у 50 балів.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю. Потім до отриманого показника додаються бали, отримані за результатами екзаменаційного комплексного тестового контролю.

Загальна підсумкова кількість балів за результатами опанування освітньої компоненти визначається за формулою:

$$m = \text{ПтБ} + \text{ЕКТ} = \text{max } 100 \text{ балів},$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс,

ПтБ – бали поточного контролю (max 50 балів),

ЕКТ – бали, отримані за результатами екзаменаційного комплексного тестового контролю (max 50 балів).

Шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Нормативно-правові джерела

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 (у чинній редакції). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр : постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 545 (у чинній редакції). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-2017-%D0%BF#Text>
5. Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти : наказ МОН України від 08.06.2018 № 609. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0609729-18#Text>

6. Про затвердження Типового переліку допоміжних засобів для навчання (спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку) осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в закладах освіти : наказ МОН України від 23.04.2018 № 414 (у чинній редакції). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0582-18#Text>

Основні навчально-методичні джерела

7. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Інклюзивна освіта: покроково для педагогів : навчально-методичний посібник. Київ, 2023. 232 с. URL: <https://ispukr.org.ua/?p=11563>

8. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі : навчально-методичний посібник. Харків : Ранок, 2019. 304 с. URL: <https://ispukr.org.ua/?p=11560>

9. Прохоренко Л. І. та ін. Методичні рекомендації для закладів загальної середньої освіти щодо визначення освітніх труднощів і рівня підтримки в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти. Київ : Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2021. 24 с. URL: <https://ispukr.org.ua/?p=12987>

10. Колупаєва А. А., Коваль-Бардаш Л. В., Компанець Н. М., Квітка Н. О., Лапін А. В. Асистент вчителя у закладі загальної середньої освіти з інклюзивною формою навчання : навчально-методичний посібник. Харків : Ранок, 2019. 218 с. URL: <https://ispukr.org.ua/?cat=17>

Додаткові джерела й ресурси

11. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Діти з особливими освітніми потребами: навчання та супровід у період повоєнної відбудови : навчально-методичний посібник. Київ : Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2023. 192 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/739320/>

12. Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України: електронні ресурси та методичні матеріали. URL: <https://ispukr.org.ua/>

13. Міністерство освіти і науки України. Інклюзивне навчання. URL: <https://mon.gov.ua/tag/inklyuzivne-navchannya>

14. Інститут модернізації змісту освіти. Електронна бібліотека та навчально-методичні матеріали. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/>

15. Бібліотека БДПУ. URL: <https://library.bdpu.org.ua/>

16. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ. URL: <https://edu.bdpu.org/login/index.php>